

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Skribenten Nik. Fred. Sev. Grundtvigs Literaire Testamente

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 36. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1827_455-txt-shoot-idm981/facsimile.pdf (tilgået 02. maj 2024)

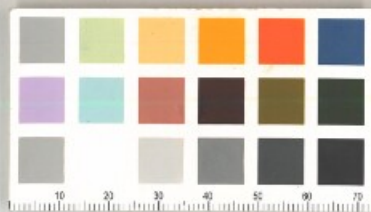
Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

hadde jeg i mine Skrifter-Dage forberet disse Ting og Tanker med hinanden, og min poetiske Natur er noksom Borgen for, hvad ogsaa alle mine Skrifter bevise, at jeg hoerken canoniserede noget filosofisk System i Aandens Rige, eller havde mindste Slægtsskab med de aandelose Bogstav-Ryttere og sabelfaste Sjatter-Magere, til hvis kjedelige Broder mine Nodstændere af al Magt vilde omstabe mig: men just derfor fik min kirkelige Polemik et forvirret Udseende, og kunde umuelig, for den ændredes, lede til den undgaaelig nødvendige Skitsmisse. Til Basts for en Saadan kunde jeg umuelig tage den Augsburgske Confession, umuelig finde Bibelen i mindste Maade stillet, og ligesaa umuelig, med min historiske Indsigt, tage en selvgjort, vilkaarlig Hoved-Stum, om jeg end derved havde troet at kunne bevise mere end min egen Skitsmisse, og, under disse Omstændigheder, var der for mig ikke andet at gøre, end, med et dunkelt Haab paa Kirkens og Danmarks Historie, saavidt mueligt, at undgaae den bestemte Kamp, og kun med Mund og Pen befri de Aandens anti-historiske Retning og selv modsigende Tanke-Gang. Denne Taktik kunde aldrig søes paa ubequemere Krigs-Stue:Plads end i Danmark, men jeg angret den ingenlunde, og beklager kun de Misgreb, hvorved jeg med Magt vilde tvinge mine Medborgere til at see Fjeldslag, hvor de umuelig kunde see andet end fredelige Synsler, om jeg end nok saa

klart beviste dem, at det Krudt jeg malede, de Angler og Bøsser jeg skødde, kunde, i sin Tid og paa sit Sted, forarsage et grueligt Blod-Bad, og en glimrende Seier. All saadani Lase betragter man naturligvis i Danmark som Wind, hoorned en Bog-Mager vil indbilde Folk, at han ikke saameget arbejder for at opholde Livet, som for at omstabe Verden, og tager man den for Floov, da slutter man kun deraf, at der sidder et slemt Sind i den Krabat, saa kunde han komme affied med at gjøre en Ulykke paa Folk, sparede han det sikkert ikke. See, det er, om jeg ellers kan Dansk, den naturlige, borgerlige Tanke-Gang selv i de aandelige Ting, udtrykt i det jævne, klare Moders-Maal, og man kan vel vide, jeg ingen af Delene vil lasse, da jeg er en saa irrimelig Liebhaber af Begge; men naar det Vandelige, som i Danmark Hjertet ene giver Tanke-Gangen, og Tonen Ordene, naar det er saa tilbagetrængt som det, desværre, er blevet, og naar Krig i Aandens Rige er undgaaelig, da har jeg rigtig nok lært, hvad jeg saa nødig vilde troe, at det er tungt at være Strids-Mand i Danmark, thi at man der ikke engang, naar man borgerlig har svoret til Fanen, og retter sig efter Krigs-Atviklerne, kan blotte Waaben, uden at ansees for en borgerlig Freds-Forskyrter, det vil Efter-Slægten rykke paa Hovedet over, naar den læser mit første ordenlige polemiske Skrift, som Kirkens Gjenmæle er, og hører, at jeg for det blev

i den lærde Verden brændemærket som en Mand:
Draber, og i den borgerlige næsten nødt til at ned:
lægge Vaaben.

Velan! jeg kan nedlægge Vaaben i Danmark,
naar saa skal være, kan nedlægge min Pen, som mit
sidste Offer paa det kun lidt for fredelige Danmarks
essentielle Høi-Alter, jeg kan det, efter at have vundet
den Klarhed jeg savnede, og efter at have aabnet Kamp:
pen forsvarlig, og, forandre Omstændighederne sig
ikke mærkelig, da er min danske Strident-Pen egenlig
hermed saaledes nedlagt; men jeg faaer enten mig
selv eller en Anden til Efter-Mand ensfæds i Norden,
det maa jeg forudsige, ei som Skjald, mindre som
Prophet, men som en tør historisk Bog:Orn, det,
uden at gaae ud af sine gode Skind, her, uden syn:
derlig at strække sig, kan naae fra Marsag til Virkning.
Fredelighed er vel mig kun halv naturlig, nemlig som
Bog:Orn, men baade som Christen og som Skjald
har jeg saaledes opøstret den mageløse danske Frede:
lighed i mig, at den er blevet min anden Natur, saa
hvor jeg nu drager Sværdet, ved jeg, det ledsages
af alle danske Christnes forenede Bønner, og maa,
hvis det sikkes i Valgen for Slaget er vundet, af:
løses af et Andet, der gjør Pinen kort. Jeg vilde
ønske, det maatte skee i Danmark, hvor selv de haar:
deste Hænder dog i Grunden heller vil klappe end
flaae, og hvor man altid, saavidt jeg kan skønne, har
tabt mere ved Radoernes Krige, end ved sine egne,

